

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 321/2006 privind regimul acordării finanțărilor nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora, precum și a modului de repartizare și de utilizare a sumei prevăzută în bugetul Ministerului Afacerilor Externe pentru această activitate.

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ (*)

În prezent, asociațiile românilor din afara granițelor se confruntă cu o serie de probleme în ceea ce privește finanțarea proiectelor, motiv pentru care Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe propune modificarea legii specifice.

Comunitățile românești din afara granițelor, îndeosebi cele din emigrație sunt într-o permanentă dinamică, ceea ce a dus la creșterea numărului asociațiilor și implicit a proiectelor ce pot fi beneficiare ale finanțărilor nerambursabile.

1. Descrierea situației actuale

Potrivit prevederilor art. 7 din Constituția României, republicată statul român sprijină întărirea legăturilor cu românii din afara granițelor țării și acționează pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase, cu respectarea legislației statului ai cărui cetățeni sunt.

În conformitate cu pct. 28 din HG nr 8 din 2013 Ministerul Afacerilor Externe elaborează și aplică politica statului român în domeniul relațiilor cu comunitățile românești din afara granițelor și acționează pentru întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor României.

Sprijinul acordat românilor de pretutindeni este reglementat și prin Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, cu modificările și completările ulterioare.

Așa cum este prevăzut la art. 12 din Legea nr. 299/2007 Ministerul Afacerilor Externe, prin Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (DPRRP), acordă finanțări nerambursabile destinate derulării proiectelor asociațiilor, organizațiilor, persoanelor juridice și fizice române și din state terțe în beneficiul comunităților românești de pretutindeni, în

urma unui proces de evaluare și selecție realizat la nivelul Departamentului.

Actul normativ care reglementează acordarea finanțărilor nerambursabile este Legea nr 321/2006 privind regimul acordării finanțărilor nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora, precum și a modului de repartizare și de utilizare a sumei prevăzute în bugetul Ministerului Afacerilor Externe pentru această activitate.

Derularea activității de acordare a finanțărilor nerambursabile asociațiilor românilor din afara granițelor, precum și organizarea unor proiecte proprii ale DPRRP au pus în evidență faptul că pot exista interpretări contradictorii ale unora dintre prevederile celor două acte normative, care uneori au dus la respingerea unor proiecte sau chiar la blocaj al activității.

Astfel, au existat interpretări eronate față de spiritul legii, în legătură cu beneficiarii finanțărilor din afara granițelor și din România care în conformitate cu legea română sunt persoane juridice străine și care nu ar putea beneficia de sprijin financiar în conformitate cu Legea nr. 321/2006.

Având în vedere că Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni, acordă finanțări nerambursabile pentru proiectele, programele și acțiunile asociațiilor românești, persoane juridice care au sediul în afara granițelor României și luând în considerare faptul că acestea reprezintă peste 90% din beneficiarii finanțărilor, se impune adoptarea unor măsuri urgente pentru modificarea definiției termenului de beneficiar al finanțărilor nerambursabile, definiție contradictorie, care se regăsește în articolele 1 și 2 din Legea 321/2006.

Astfel, art. 1 din Legea 321/2006, precizează “Sprijinirea activității românilor de pretutindeni se realizează prin acordarea de finanțări nerambursabile și alte mijloace de sprijin financiar, în limita bugetului alocat, asociațiilor, fundațiilor, organizațiilor, instituțiilor și altor *persoane fizice și juridice reprezentative aparținând comunităților românești de pretutindeni din afara granițelor*”, pe când în art. 2 din Legea 321/2006 definește beneficiarii finanțărilor nerambursabile ca fiind “asociațiile,

fundațiile, organizațiile, instituțiile, *persoanele fizice sau juridice românești din străinătate și din România*, legal constituite, în condițiile în care dezvoltă programe, proiecte sau acțiuni în sprijinul românilor de pretutindeni.

Drept urmare, se impune eliminarea termenului “*din afara granițelor*” și reformularea articolului 1 din Legea nr. 321/2006 după cum va fi detaliat în proiectul de lege.

Art. 2 din Legea 321/2006, precizează ca “pot fi beneficiare ale finanțărilor nerambursabile asociațiile, fundațiile, organizațiile, instituțiile, persoanele fizice sau **juridice românești din străinătate** și din România, legal constituite, în condițiile în care dezvoltă programe, proiecte sau acțiuni în sprijinul românilor de pretutindeni”.

Ținând cont de prevederile Codului Fiscal, cap III, art. 7.24, care definesc “persoana juridică română” drept “orice persoană juridică, care a fost înființată în conformitate cu legislația României sau care are locul de exercitare a conducerii efective în România”, termenul „persoanele ...juridice românești din străinătate”, apare a fi în contradicție atât cu definiția prevăzută în Codul Fiscal, cât și scopului pentru care a fost concepută legea. Mai mult, termenul anterior amintit contravine principiilor generale de drept, care prevăd ca odată urmată procedura de înregistrare sau autorizare specifică fiecărei categorii de persoane juridice, respectiva persoană juridică devine subiect de drept românesc și poate acționa doar pe teritoriul României. Pentru a acționa pe teritoriul altui stat, respectiva persoană juridică, trebuie să își înregistreze agenția/sucursala/filiala conform legislației aceluia stat. Prin înregistrare, agenția/sucursala/filiala devine persoană juridică a aceluia stat, nicidecum persoană juridică română. Ceea ce trebuie reținut este ca persoanele juridice românești nu pot acționa în străinătate, decât prin intermediul extensiilor juridice menționate mai sus, care întotdeauna sunt persoane juridice străine.

Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni derulează frecvent proiecte și acordă finanțări nerambursabile unor persoane juridice străine reprezentative, aparținând comunităților românești din afara granițelor și care desfășoară activități în sprijinul românilor de pretutindeni, ceea ce contravine condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească

	beneficiarul finanțării nerambursabile, conform art. 2 din Legea 321/2006, în forma actuală. Având în vedere cele de mai sus, se impune reformularea articolului 2 din Legea nr. 321/2006 după cum va fi detaliat în proiectul de lege. Ținând cont de faptul că aprobarea programului/proiectului/acțiunii are întotdeauna în vedere îndeplinirea condițiilor de calificare, ce sunt anterioare semnării contractului și că, la momentul aprobării proiectului, acesta poate, fie să se afle în desfășurare, efectuându-se deja cheltuieli eligibile în cadrul său, fie să înceapă să se deruleze imediat după anunțul public făcut privind aprobarea lui, este necesară nuanțarea art. 5, în acord cu spiritul legii în forma sa actuală. Programele/proiectele/acțiunile calificate (pentru care s-a aprobat finanțarea) pot avea o durată de desfășurare pe tot parcursul anului calendaristic. De altfel, anumite programe sau proiecte se derulează, prin natura activităților desfășurate, începând chiar din luna ianuarie (școli, tipărire ziare, reviste, centre culturale cu activități complexe, biblioteci în cadrul cărora se desfășoară și cursuri, etc.). Totodată, pentru a eficientiza procedura de acordare a finanțării nerambursabile și de decontare se impune modificarea unora dintre prevederile referitoare la tipul de proiecte și la categoria de cheltuieli ce pot fi decontate după cum este prevăzut în proiectul de lege. Astfel s-a avut în vedere faptul că în cadrul unităților de cult ale românilor de pretutindeni se desfășoară și altfel de activități decât cele specifice locașurilor de cult în general, care însă vin în sprijinul menținerii, afirmării și promovării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a românilor din afara granițelor. Există numeroase biserici unde se organizează cursuri de limba română în casele parohiale sau în alte spații improprii desfășurării unor asemenea activități, și de asemenea a fost semnalată în cadrul multor comunități nevoia existenței unor centre (locuri) sociale și spirituale care necesită locații independente de bisericile existente.
2. Schimbări preconizate	Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni

	va reprezenta un important partener pentru orice asociație sau organizație care propune proiecte ce pot produce rezultate concrete pentru comunitățile românești din afara granițelor. Apreciem că finanțarea în mod constant și consistent a unui număr cât mai mare de proiecte propuse de asociațiile românești va determina: ▪ Afirmarea și promovarea identității culturale, lingvistice și religioase a comunităților românești; ▪ Îmbunătățirea accesului elevilor la un învățământ de calitate, bazat pe respectarea adevărului istoric privind istoria, cultura și tradițiile comune; ▪ Refacerea și dezvoltarea patrimoniului bisericesc comunitar; dezvoltarea organizațională a cultelor religioase; monitorizarea respectării de către autoritățile statelor de reședință a dreptului la identitate spirituală liber consimțită; ▪ Creșterea încrederii în valorile românești și în inițiativele și acțiunile României, îmbunătățirea imaginii României și a percepției asupra prezenței românești în statele unde se regăsesc comunități românești; ▪ Dezvoltarea și consolidarea sectorului societății civile care prin acțiunile sale va contribui la evoluția democratică și europeană a românilor de pretutindeni; ▪ Instituirea unor relații bazate pe transparență, profesionalism, eficiență, credibilitate și inițiativă; ▪ Eficientizarea activității asociațiilor, fundațiilor, organizațiilor, instituțiilor, diversificarea acțiunilor acestora, relaxarea din punct de vedere financiar urmată de concentrarea spre obținerea de rezultate cât mai bune; ▪ Creșterea capacității organizatorice și funcționale a asociațiilor, fundațiilor și organizațiilor comunităților românești de pretutindeni; ▪ Asigurarea continuității acțiunilor .
3. Alte informații (**)	Punerea în aplicare a Legii nr. 321/2006 a adus îmbunătățiri substanțiale în procesul de finanțare a proiectelor, fiind pentru prima dată când au fost reglementate procedurile de elaborare a documentațiilor, de selectare și aprobare a proiectelor. Cu toate acestea, derularea întregului proces de finanțare se face extrem de greoi, având în vedere că textul legii lasă loc de interpretări în legătură cu beneficiarii finanțărilor nerambursabile, precum și datorită faptului că marea majoritate a beneficiarilor sunt persoane juridice străine, care se supun de cele mai multe ori și

	legislației statelor din care provin.
--	---------------------------------------

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1 ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative(***)	Nu este cazul
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii(***)	Nu este cazul
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului (***)	Nu este cazul
5. Alte informații	Proiectul de lege va avea un impact pozitiv asupra activității de acordare a finanțărilor nerambursabile atât la nivelul MAE - DPRRP ca finanțator, cât și la nivelul beneficiarilor finanțărilor nerambursabile

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-

b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normative; a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul
1 ¹ Compatibilitatea proiectului de act normative cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a	Nu este cazul

Uniunii Europene	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de lege este supus dezbaterii publice.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Toate asociațiile românilor de pretutindeni vor putea face observații și propuneri.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Prevederile actului normativ nu se referă la domeniile de activitate aflate în coordonarea consiliilor interministeriale permanente.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul - Se va obține avizul Consiliului Legislativ conform HG nr. 561/2009
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării	Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe, secțiunea „Transparență

proiectului de act normativ	decizională”, împreună cu instrumentul de motivare, respectând prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională în administrația publică și la accesul la informațiile de interes public (Legea nr. 52/2003).
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul
2. Alte informații	Nu este cazul

Având în vedere cele expuse mai sus, am inițiat prezentul proiect de lege, pe care îl supunem spre aprobare conform normelor legale în materie.

Ministrul Afacerilor Externe

**Ministrul delegat pentru relațiile cu
românii de pretutindeni**

Lazăr Comănescu

Dan Stoenescu

Avizăm favorabil

Ministrul Finanțelor Publice

Ministrul Justiției

Anca Dana Dragu

Raluca Alexandra Prună